

Здружение за заштита на правата на детето

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА 2008

За работата на Здружението за заштита на правата на детето во период од јануари до декември 2008 година

ЗДРУЖЕНИЕ ЗА ЗАШТИТА НА ПРАВАТА НА ДЕТЕТО

Defence for Children International (DCI)

Sekcija vo Makedonija

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ

За работата на Здружението за заштита на правата на детето во период од јануари до декември
2008 година

Во периодот од целата календарска година 2008, Здружението за заштита на правата на детето ги имаше следниве активности:

Во текот на целата година ЗЗПД одржуваше редовни месечни состаноци на Комитетот, како извршен орган на Собранието на ЗЗПД.

- Во текот на месец **јануари** поради недостиг на финансиски средства Советодавниот како и стручниот тим одлучи да достави писмо-барања до сите релевантни институции за еднократна финансиска помош-Донација со цел да се продолжи со функционирањето на Дневниот Центар за деца на улица.
- Во текот на месец **февруари**, потпомогнати од Комерцијална Банка и Универзитетот-Фон се продолжи со згрижување на 40 деца-деца на улица во Дневниот Центар. Донирани беа млечни напитки од Swedmilk како и посетени од страна на Британската Амбасада со цел да се достават материјали на Шкотските навивачи-фанови за доделување на донација за Д.Ц. Турската фондација-Тика на 14.02.2008 се понуди да го реновира и доопремува Дневниот Центар. Здружението за заштита на правата на детето аплицираше на Јавниот повик (14.02.2008) распишан од страна на МТСП за поддршка на Проектот на здружение на граѓани од социјална заштита на децата на улица. Позитивен одговор е добиен од страна на ОБСЕ во однос на Проектот аплициран од минатата година (07.12.2007)- “Градење на подобра семејна средина”.
- Во месец **март**, благодарение на Фондацијата Институт Отворено Општество на Македонија – ФИООМ продолживме со функционирање на Дневниот Центар во период од два месеца (март и април). Бевме посетени од страна на Детско Село за соработка на Проект “Зајакнување на семејството” како и зедовме учество на работилницата која се одржа на 26.03.2008 со тема: - “Преглед на прекршување на основните детски права без родителска грижа и деца со ризик да останат без родителска грижа” во Р.Македонија. ЗЗПД започна да го имплементира Проектот “Градење на подобра семејна средина” - ОБСЕ. Предвидените активности, како теренската активност-идентификација, посетата во нивните домови и потпишување-давање согласност на родителите за присуство во Работилниците од територија Ш.Оризари беа спроведени од страна на стручниот тим. Воедно беше вклучен и волонтерот Весна Турмаковска – психолог.

- Во текот на месец **април**, децата од Дневниот Центар за деца на улица беа во посета на Детското Село-СОС за взаимно дружење и ширење на другарството (14.04). НВО ЛИОН на 29.04.2008 им подели облека, обувки, играчки и средства за хигиена. Паралелно се изготви информативен материјал-брошура, сведена на ниво разбирливо за оваа категорија на родители. Истата содржи повеќе анимација, со лесно разбирлива двојазичана содржина-ромски и македонски. Врз основа на предложената ранг листа од Комисијата, Министерството за труд и социјална политика донесе Решение од 01.04.2008 да се доделат средствата на ЗЗПД, но поради обжалување до Управен Суд од страна на Првата детска амбасада во Светот-Меѓаши, неговото реализирање е оспорено. На 24.04.мобилната телефонија-Космофон им додели донација на децата од Дневниот центар.
- Во месец **мај и јуни** паралелно продолжи со функционирање на „Едукативниот забавен Дневен детски Центар за деца на улица“ како и Проектот „Градење на подобра семејна средина“. Се одржаа четири работилници во кое учество зедеа сите предвидени 40 учесници од ромска националност од кои 22 родитела беа родители на веќе вклучените деца во Дневниот Центар. Целта за спроведување на ваков тип работилници беше да им се објаснат и кажат правата на нивните деца бидејќи 99% од нив не знаеја да набројат ниту едно детско право, како правилно да го применуваат родителството а при тоа да не бидат казнети од оваа маргинализирана ризична група. На 08.05.2008 год.имаваме хуманитарна акција од страна на вработените од ФИООМ-облека, играчки, обувки итн. На 15.05.2008 година добивме информација од двете деца што го посетуваат Д.Центар, дека нивниот поголем брат, извршил сексуално и физичко насилство врз двете сестри, додека нивните родители биле надвор од домот и собирале шишиња. Стручниот тим по извршениот разговор со двете деца, го информираше Претседателот на ЗЗПД Г-дин Проф.д-р Владимир Ортаковски кој ги алармираше стручните служби: Полициската станица ПС-Чаир, МККР- ПС Бутел и ЈУМ ЦСР Скопје-одделение за социјално исклучени лица.Со согласност на мајката, стручните лица поразговараа со двете деца и констатираа дека има елементи на насилство врз постарата сестра која е на возраст од 7 години. Стручните служби, ситуацијата на целото семејство како и целокупната постапка од нивна страна ќе продолжи да се следи согласно нивните ингеренции и утврдената законска рамка. На 19.06.2008 год.од страна на Британска Амбасада, добивме одобрување за доделување на Донација од Шкотските фанови во соработка со МЦГО. На 19.06 дадено е интервју на ТВ Телма со Тема-Дневните активности на Дневниот Центар за деца на улица.
- Во месец **јули** од страна на родителите беше пополнет и Евалуционен прашалник како резултат од спроведените Работилници, на кои во однос на правата на децата, 90% од испрашаните веќе беа свесни за нивната одговорност како родители и беа во состојба да набројата дел од нив. На 18.07.2008 год. Здружение за заштита на правата на детето“ даде согласност и поддршка на Здружението на граѓани „Х.Е.Р.А“ – асоцијација за здравствена едукација и истражувања за имплементација на проектот „Зголемување на пристапот до социјални и здравствени сервиси на социјалните семејства од ромска националност“.Со овој потпишан Меморандум, ЗЗПД учествува во

имплементација на проектот преку обезбедување на логистичка поддршка како и во реализирањето на предвидените активности согласно својата експертиза и искуство во полето на социјалната и здравствената заштита на територија на Општина Шуто Оризари. Исто така, е потпишан Меморандум за соработка (25.07.2008) со СОС Детско Село-Македонија, за реализирање на Програма-Зајакнување на семејствата односно Превенција од запоставување на деца и младинци каде ЗЗПД ќе обезбеди влез на нивните стручни тимови во семејствата на децата што го посетуваат Едукативно Забавниот Дневен Центар за деца на улица со цел да им помогнат како услуга-помош предвидени во нивната Програма. До Министерството за труд и социјална политика на 04.07.2008, доставивме Барање за спроведување на Решението за доделување на средствата од социјална заштита на децата на улица.

- Во текот на **август** и **септември** дојде до промена на стручното лице педагог-Тина Стојковиќ, која не беше во можност да ги спроведува Проектните активности поврзани со Дневниот Центар-породилно. На нејзино место беше назначена Турмаковска Весна-психолог. На 05.09.2008 Д.Центар беше посетен од страна на Шкотските навивачи заедно со претставници од Британска Амбасада како и претставници од МЦГО-со новинари од печатени медиуми и уредници од телевизиски станици. Во истиот месец на 29.09.2008 се одржа Прес-конференција во рамките на Проектот **“Градење на подобра семејна средина”**, **поддржан од страна ОБСЕ**, каде пред пошироката јавност се презентирани резултатите добиени од работилниците.
- На почетокот од месец **октомври** се одбележа активната поврзана за правата на детето, по повод Детската Недела. Врз основа на Барањето за спроведување на Решение за доделување на средстава, беше потпишан Договорот за меѓусебна соработка во реализација на Проектот за социјална заштита на децата на улица која ќе важи во наредните три месеци т.е. до крајот од годината. Со НВО-ХОПС. беше остварен информативен состанок/разговор-21.10.2008 во врска со Проектот за градење на капацитети со маргинални групи (корисници на дроги и сексуални работници со цел унапредување на нивното здравје како и формирање на координативно тело за општина Ш/О. Исто така, ЗЗПД зеде активно учество на едночасовната презентација, презентитирана од претставник од Националната канцеларија-Коалиција за правично судење-22.10.2008. Беше претставен Проектот за поддршка на човекови права кој дава помош на жртви на полициска злоупотреба со бесплатна правна помош и медицинска документација во случај на пречекорување на полициските овластувања од страна на овластените службени лица. На 31.10.08 год. Општина Шуто Оризари при Локална иницијатива во рамки на Проектот “Правата на малцинствата во практиката” спроведе Работилница на Тема: Градење партнерства помеѓу граѓанскиот сектор и општината Ш.Оризари. ЗЗПД зеде учество во создавање на Стратегија за лобирање како и во формирање на лоби група.
- Во **ноември** 14.11. ЗЗПД аплицираше на Јавен Повик за поднесување на Предлог Проект “Промоција на принципот на не-дискриминација во земјата” – Набљудувачката Мисија на ОБСЕ во Скопје од фондот за мали грантови. ЗЗПД достави Предлог Проект “Изготвување на стратегија за намалување на дискриминацијата кај деца на улица” а воедно се потпиша Меморандум за

соработка на локално ниво -ОУ “Браќа Рамиз и Хамид”, ОУ“26 Јули”, вечерното училиште АС “Макаренко”, НВО-ХЕРА, ПС Бутел, ЈУЦСР, Општина Ш.Оризари и Здравствениот Дом.. Предлог Проектот се поднесува со цел овозможување на инклузија на децата на улица во Општина Шуто Оризари, преку промоција на основните принципи за нивна недискриминација како во училишната средина така и во севкупната општествена. Исто така, ЗЗПД зеде учество на Семинар на тема "Намалување на штети во сексуална работа и од употреба на дроги "кој се одржа од 23.11.2008 до 25.11.2008 год. - Штип во рамките на проектот "Градење капацитети за намалување на штети на граѓански организации и владини институции на територија на Ромски заедници во Скопје“, спроведуван од ХОПС - Опции за здрав живот

- На почетокот на месец **декември** по повод одбележувањето на светскиот ден за борба против ХИВ/Сидата на 01.12.2008 во просториите на Младинскиот Центар “Сакам да знам” -ХЕРА се одржа едукативна работилница од страна на ПИЕР едукаторите на која учество зедеа седум деца вклучени во Д.Ц. На 19декември, 25 деца во просториите на Рамстор се претставија со изработка на јапонската вештините-Оригами како и настапија со неколку музички точки. Регионална работилница во рамките на проектот Унапредување на правата на децата преку буџетирање засновано на правата финансиран од Канцеларијата на УНИЦЕФ во Скопје во соработка со МТСП на 17.12.2008, ЗЗПД зеде учество во работните групи како и во пленарната сесија-завршни забелешки.во однос на бавните реформи во областа на системот кои не кореспондираат со актуелните потреби и правата на децата,слабата меѓусекторска и меѓуинституционална поврзаност во согласност со принципите на Конвенцијата на правата на детето, пред сè давајќи приоритет на основните права на детето, опфаќајќи ги сите деца, и оние од најранливите групи, за правилен раст и развој на детскиот позитивен идентитет, социјализација и успешно вклучување на детето во заедницата.

Во текот на целата година, покрај Проектните активности:стекнување-продолжување на хигиенските навики, едукативно-образовната работилница, креативната, спортско-рекреативната и музичката работилница, паралелно се следеше здравствена сосотојба кај децата, им се укажуваше лекарска и дераматолошка помош (редовни систематски прегледи, имунизација-вакцини-ревакцини), се одбележуваа - прославуваа нивните родендени, се одржуваа родителски средби со цел да се подигне родителската одговорност итн).

Претседател на
Здружението за заштита на правата на детето
Проф.д-р Владимир Ортаковски